Bijlage 2: Evaluatie TVW

De Transitievisie Warmte (TVW) uit 2021 was de eerste stap richting wat we nu het Warmteprogramma noemen. Het opstellen van een TVW was een opdracht vanuit het Klimaatakkoord (2019). Voor de gemeente Molenlanden lag de belangrijkste opgave toen in het besparen van energie en het starten van initiatieven en onderzoeken. De inzichten en resultaten uit de TVW zijn daarbij geëvalueerd door de WarmteTransitieMakers via drie routes:

1. Gesprekken met de 3 woningcorporaties, bewonerscollectief Bles2032 en de netbeheerder Stedin.
2. Gesprekken en een vragenlijst met het team duurzaamheid van de gemeente Molenlanden
3. Dataverzameling via het monitoringsinstrument van DWTM.

De lessen uit de evaluatie zijn zoveel als mogelijk meegenomen in dit warmteprogramma.

Gesprekken met de 3 woningcorporaties, bewonerscollectief Bles2032 en de netbeheerder Stedin.

De samenwerking met de woningcorporaties wordt in de afgelopen 5 jaar overwegend als positief ervaren. Continuïteit in de samenwerking is soms een uitdaging geweest door personele wisselingen en beperkte capaciteit.
Bewonerscollectief Bles2032 werkt zeer goed samen met de gemeente. Er is goed en veelvuldig contact en op de juiste momenten is er ondersteuning vanuit de gemeente. Ook wordt er samen opgetrokken in communicatie. De gemeente heeft in deze samenwerking een ondersteunende en faciliterende rol en is aanwezig bij vergaderingen van de werkgroepen van het dorpsinitiatief.

De woningcorporaties hebben al veel woningen geïsoleerd en lopen op schema om de landelijke prestatieafspraken te behalen: in 2028 alle woningen minimaal energielabel D en in 2030 ambitie minimaal energielabel B. Een overzicht van de huidige energielabelverdeling staat in de tabel hieronder:

Energielabel	Woningen	% van totaal	Totaal woningcorporaties	Aandeel woningcorporatie
A of beter	5028	27%	1613	32%
B	2734	15%	1056	39%
C	4851	26%	1106	23%
D	1843	10%	300	16%
E	751	4%	92	12%
F	1013	6%	18	2%
G	2166	12%	13	1%
Totaal	**18386**	**-**	**4198**	**23%**

Met Stedin wordt er goed samengewerkt en overlegd. Een voorbeeld van deze samenwerking is de versterking van het station Arkel, wat bijdraagt aan de energietransitie van de Alblasserwaard. Knelpunten en ruimte op het stroomnet worden periodiek besproken en gedeeld, zodat dit mee kan worden genomen in gemeentelijk beleid, zoals het warmteprogramma en de dorpsplannen.

Gesprekken en een vragenlijst met het team duurzaamheid van de gemeente Molenlanden

De beleidsmedewerkers energietransitie van de gemeente hebben een vragenlijst beantwoord en een gesprek gevoerd hierover met de WarmteTransitieMakers om op te halen hoe de afgelopen 4 jaar zijn verlopen en waar de behoeftes voor het warmteprogramma liggen. Dit is verwerkt in onderstaand stuk.

Behoefte
De behoefte van de evaluatie is om een antwoord te krijgen op de vraag of de gemeente op koers ligt voor de gemaakte doelstellingen, de motivatie van de inwoners en de uitgevoerde acties door de gemeente. Daarnaast is het belangrijk om te bepalen welke zaken uit de TVW vernieuwd moeten worden, welke verscherpt kunnen worden en welke nog actueel zijn.

Uitgangspunten
De uitgangspunten uit de TVW blijven overeind, maar de gemeente ziet ruimte voor herijking, meer concreetheid en praktische toepassing. Vooral betaalbaarheid, benutting van natuurlijke momenten en actieve begeleiding van initiatieven vragen om versterking in het komende warmteprogramma.

Acties
De gemeente Molenlanden heeft de afgelopen jaren vooral ingezet op bewustwording, isolatie, subsidieaanbod, dorpsinitiatieven en partnerschappen. Dat heeft geleid tot concrete lokale plannen (Bleskensgraaf en Giessenburg), meer uitgevoerde maatregelen, en een zichtbare daling in het aardgasverbruik. Het blijft de uitdaging om deze resultaten verder op te schalen en om te zetten naar structurele voortgang richting de doelstelling van 20% aardgasvrije of aardgasvrije woningen in 2030.

Doelen
De gemeente Molenlanden houdt vast aan haar oorspronkelijke doelen – 20% aardgasvrij of aardgasvrij in 2030, 100% aardgasvrij in 2050 en ongeveer 22% energiebesparing, maar voortschrijdend inzicht vraagt om aanscherping van aanpak, monitoring en realisme.
In de TVW staan aanpakken voor kernen en gebieden beschreven waar op korte termijn gestart zou worden met verdere verkenning van mogelijkheden. De resultaten hiervan zijn in het kort:

- **Giessenburg**: dorpsinitiatief opgestart
- **Bleskensgraaf**: actief dorpsinitiatief met een dorpsaanpak voor een aardgasvrij Bleskensgraaf.
- **Arkel:** er is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een warmtenet in Arkel. Gesprekken lopen nog met de woningcorporatie en de resultaten hiervan kunnen meegenomen worden door een toekomstig bewonersinitiatief.
- **Hoornaar**: pilot gespikkeld bezit (huur en koop) bleek niet van de grond te komen, ondanks inzet van de gemeente.
- **Uitbreidingswijken** in Groot-Ammers Oost en -Zuid, Molenaarsgraaf, Nieuw-Lekkerland en Streefkerk zijn afwegingskaders opgesteld voor toekomstige keuzes, met het oog op natuurlijke vervangingsmomenten.

Mogelijke verbeteringen van het warmteprogramma ten opzichte van de TVW
Aanscherping van koers en aanpak

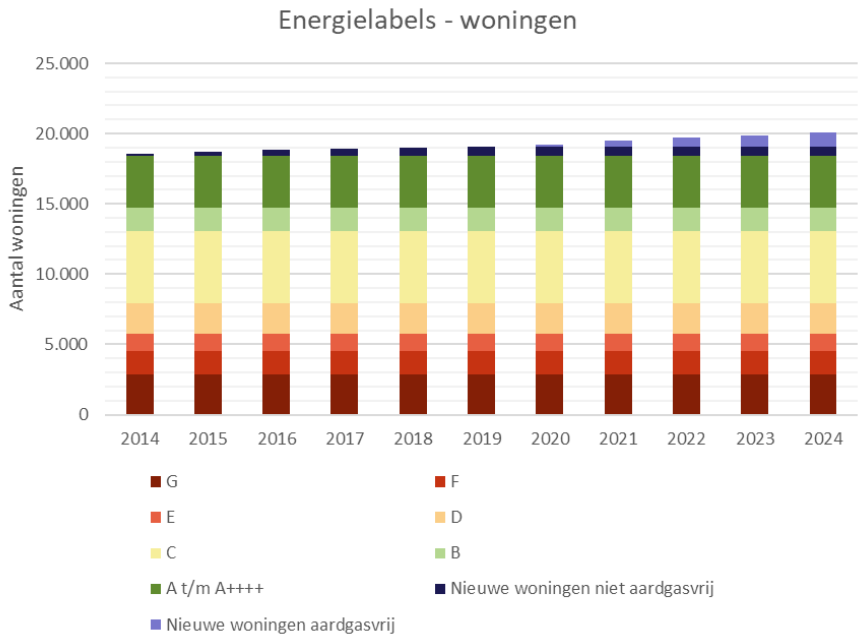
De gemeente wil de opbrengsten van de evaluatie gebruiken om de aanpak realistischer te maken en de koers waar nodig aan te passen.

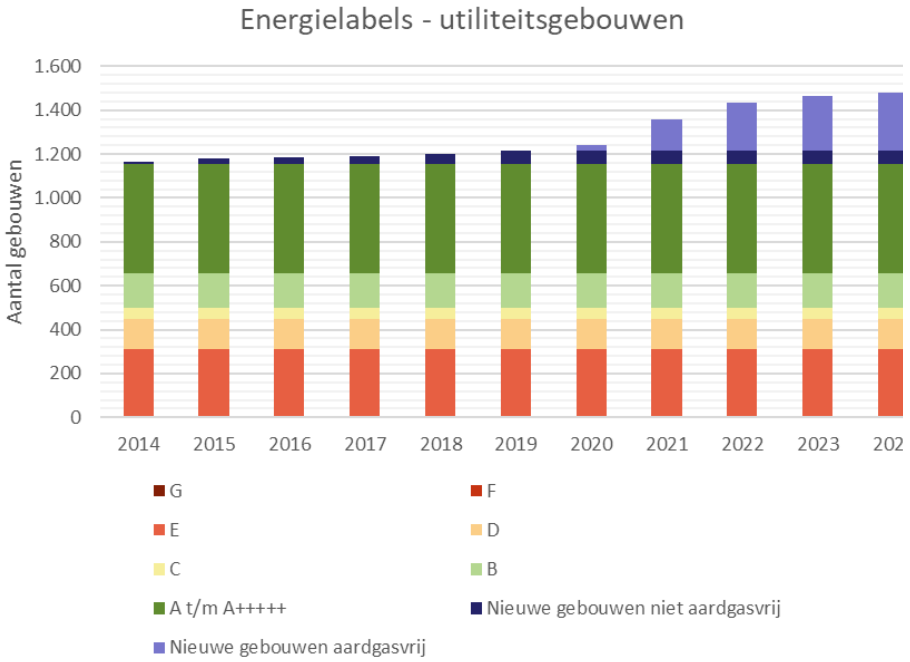
Actualisatie van uitgangspunten
Toetsen of de uitgangspunten nog actueel zijn en aanscherpen waar mogelijk op basis van ontwikkelingen in de afgelopen 5 jaar.

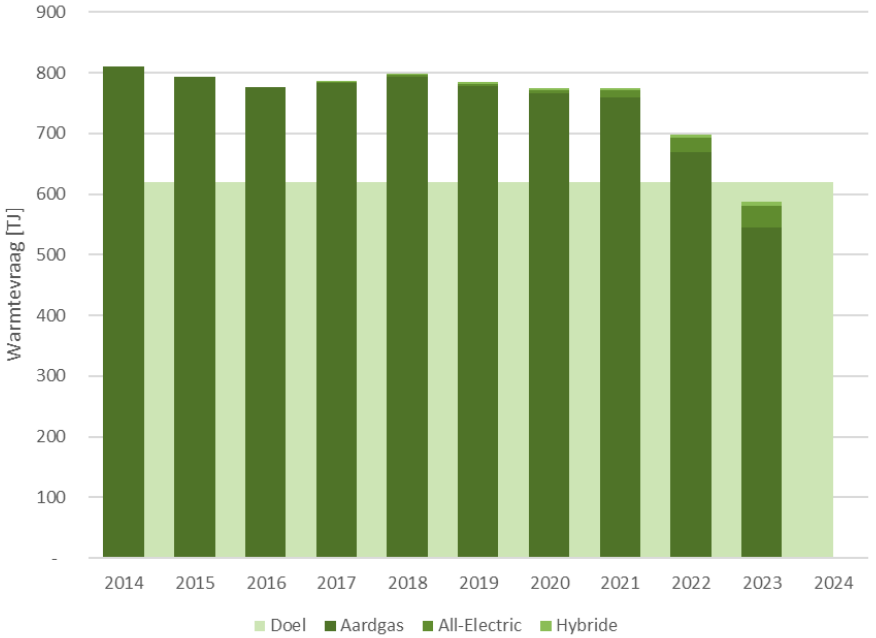
Concretisering en monitoring
De gemeente wil voor de monitoring concreter werken en de monitoring koppelen aan het uitvoeringsprogramma wat periodiek (1-4 jaar) wordt opgesteld.

Nieuwe thema's en ontwikkelingen
De gemeente wil in het warmteprogramma aandacht besteden aan recente ontwikkelingen, kansen en risico's. Voorbeelden hiervan zijn netcongestie, betaalbaarheid, startgebieden en de rol van de gemeente in de uitvoering en de rol van groen gas.

Resultaten uit het data monitoringsinstrument DWTM

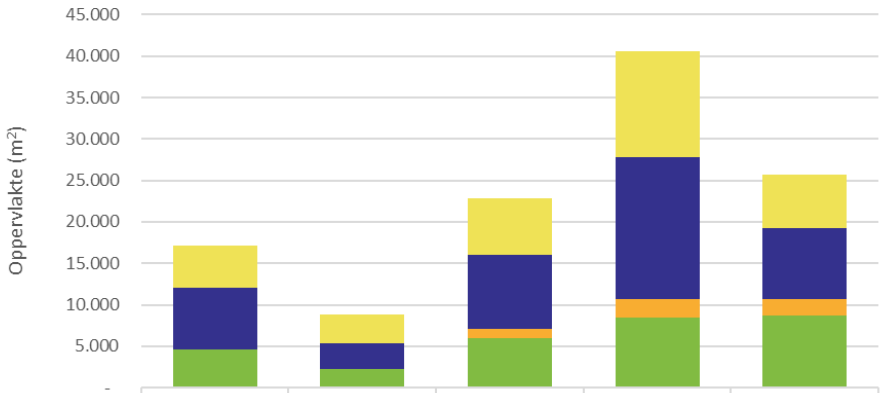

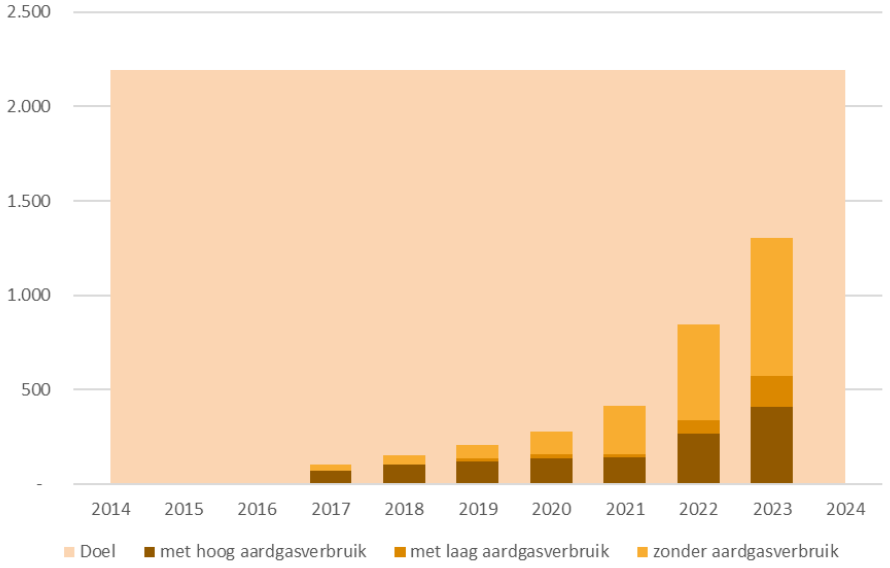
Energiebesparing - doel 20% van de warmtevraag t.o.v. 2021

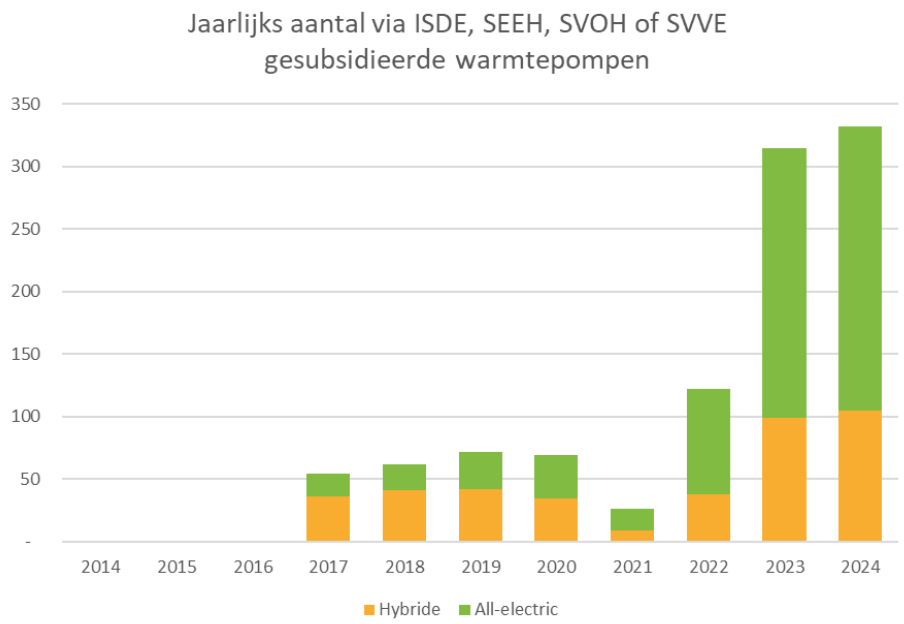
Jaarlijkse oppervlakte via ISDE, SEEH, SVOH of SVVE gesubsidieerde isolatiemaatregelen

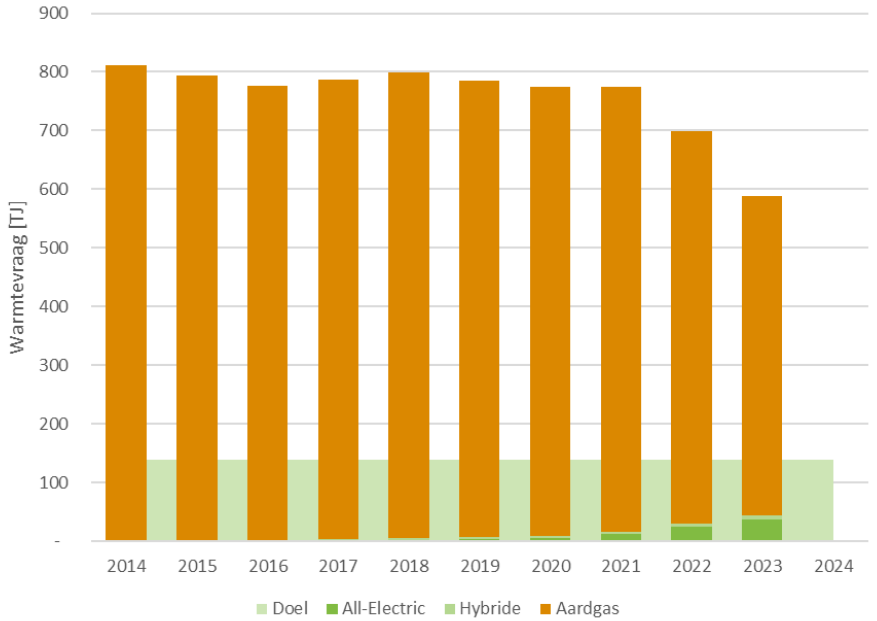

	2020	2021	2022	2023	2024
Bodem/vloer	5.023	3.408	6.805	12.767	6.434
Spouw/gevel	7.500	3.157	8.925	17.082	8.563
Glas	-	-	1.068	2.237	2.066
Dak	4.612	2.212	6.037	8.428	8.650

Aantal woningen elektrisch verwarmd

Duurzaam verwarmen – Doel 20% van de warmtevraag in 2030